

TARTALOM:

Sükös Pál: 1941 március 15. — Írásmagyarázat.
Csorba László: Március 15.-ének homiletikuma.
—: Élet-halál új márciusa. (Vers.) — A március
15-iki ünnepek műsora. — R. K.: Kovách
Aladár: Téli zsoltár. — Orbán László: Március
15-ike és Petőfi. — Pataki Sándor: Tallózás
március 15.-e probléma-körében. — Kőműves
Sándor: A mi cigányaink. — Béky Zoltán:
Bajazzó kacag. (Vers.) — Berecz Árpád: Magyar
Ifjak Világszövetsége. — Humor. — Hírek.

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Megjelenik július és augusztus kivételével minden hónap 15.-én.
Előfizetési ára: Egy évre 3 P, félévre : 1.50 P. Egyes szám ára 50 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sárospatak, Főiskola.

HELYREIGAZÍTÁS.

Lapunk februári számában a „Nyílhegy“ rovatban közétettünk egy cikket „Divat-reklám“ címen. Egy plakátról volt benne szó, amelyen egy kolozsvári cég harisnyagyártmányait hirdette „Ady“ név alatt. A cikk nyomtatásban megjelenése után tudtuk meg, hogy ez nem izléstelen felhasználása nagy költőnk nevének reklám céljaira, hanem Kolozsváron valóban létezik egy ilyen nevű Ur, aki harisnyagyártással foglalkozik. Ennyiben tehát elvesztette cikkünk jelentőségét és alaptalanná vált olyan vonatkozásában, hogy egy izléstelenséget pellen-gérezzen ki.

Mindemellett azonban fenntartjuk azt, hogy jó lenne, ha az illető Ur harisnyareklámjaira a keresztnévét is kitenné, mert mi ismerünk és inkább ismerünk egy másik Adyt is, akinek a neve nekünk nem a harisnyagyáros urat juttatja eszünkbe, hanem a magyarság tragikus sorsú nagy költőjét Ady Endrét. Miután pedig Ady a „költő“ neve ismertebb az egész ország művelt társadalmában, mint Ady a „harisnyagyáros“ neve, az izléstelenségek elkerülése végett örülnénk, ha a harisnyagyáros Ur reklámjaira a keresztnévét is kiírná. Annál is inkább szükség van erre, mert egyáltalában nem csodálkoznánk azon, ha Ady nevét kérnék kölcsön a harisnyareklámozásra akkor, amikor odáig elmegy a pénz szerelmétől megbódult kereskedelmi élelmességünk, hogy nem egyszer egy bizonyosfajta cipőfűző használata igéri a nagyérdemű közönségnek az igazi boldogságot.

Sükös Pál
főszerkesztő.

A Sárospataki Ifjúsági Közlöny munkatársai:

Főszerkesztő:
Sükös Pál.

Felelős szerkesztő:
Hegyí József
tanár.

Szerkesztő bizottság:

Polák Géza IV. é., RácZ Zoltán III. é., Kováts Árpád II. é., Pataky Sándor I. éves theol., Zsebesi István V. é., Zétényi Elek V. é., Deák Béla VIII. és Ruttkay Kálmán VIII. o. gimn.

Híróvatvezető: Rásky Sándor II. é. th.

Kiadóhivatali főnökök: Berecz Árpád III. é. th.

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Főszerkesztő:

SÜKÖS PÁL

1941. március hó

Felelős szerkesztő:

HEGYI JÓZSEF tanár

1941 március 15.

*Minden nemzetnek két nagy öröksége van: a múltja és jövője! De nagy történelmi katasztrófák és győzedelmek azt is leleplezik, hogy ez a kettős örökség nincs egyetlen nemzetnél sem egyensúlyban. Tragikus volna, ha a magyarnak csak múltja lenne: ez a halálát jelentené! De irtózatos gondolat az is, hogy csak jövődönk van, mert ez alig több, mint semmi. Csak annyit jelent, hogy valamikor élni fogunk, de most még semmik vagyunk! **Igazán az a nemzet él, amelyiknek a múlt és jövődől ihletéséből született jelene van.** A magyarságnak pedig éppen az a tragikuma, hogy jelene inkább a múlt, mint a jövő ígérete alatt áll. Ez az ígézet pedig nem egyéb, mint véres és tragikus történetünk átka: gúzsba köt és tehetetlenné tesz! De jaj lenne egy népnek, ha csak ilyen szomorú emlékei lennének a múltból.*

A magyarság történetének vannak napsugaras lapjai is. Ilyen az első március idusa, ahol álmokat látó lázas magyar ifjúság akarta valóra váltani egy haldokló nemzet álmait. Szóba, írásba és ércbe öntötte az eszményt, a szabadság gondolatát, amellyel véres vonalat húzott egy szomorú történelmi korszak összegei alá! Mi azonban most nem akarunk az első március 15.-ike emlékein nemzeti színű hangulatokban élösködni, hanem meg kell látnunk azt, hogy mire kötelez minket a történelmi múltnak egy olyan eseménye, mint a szabadság forradalma.

*Tisztában vagyunk azzal, hogy minden eszmény utópia, de tudjuk azt is, hogy ezeknek ihletéséből születtek meg a márciusi reformok és születik meg ma is a legnagyobb reform: **önmagunk revíziója!** A mai március tehát nem lehet múltba felejtkezés, hanem a jövőre való készülés, a jelen tennivalóinak elvégzése által. A mai magyar március nem kokárdás ünneplések alkalma, hanem az elmélyedés, önszemlézés, erögyűjtés ideje, ahol a munka, a szolgálat és áldozat végzésére kötelezi el magát a magyar ifjúság. Ez a nap számunkra alkalom arra, hogy múltunkba nézve még öntudatosabban valljuk meg magyarságunkat és azt, hogy a magyar nekünk nem csupán politikai, hanem szellemi és erkölcsi értékjelzőt is jelent!*

Ez az önszemlézés pedig rávezet minket arra, hogy küldetésünk és minőségünk is van! Rávezet arra, hogy magyarnak lenni ma annyit jelent, mint többet szenvedni, többet dolgozni és többet imádkozni! Ez a „többet“ jelenti azt, hogy ezért van jelenünk és ezért lehet jövőnk-

dönk is, mert feladataink és misszióink van. Ha ezt a feladatot megtaláljuk, akkor megtaláltuk önmagunkat, és megmentettük egész jövővendőnket. 1941 március 15-ike tehát a magyarság nagy seregszemléje értékei, feladatai, multja és jövője felett. — A magyar nemzetnek legnagyobb tragikumuma az, hogy a szabadság után vágyakozva örökös rab-ságban élt. A jövőendő magyarságnak pedig az a reménysége, hogy a rab-ságban is szabadon élheti önmagát, mert nemzeti életébe is vallja, éli, hogy „ahol az Urnak Lelke, ott a szabadság.” SUKÓS PÁL IV. É. TH.

IRÁSMAGYARÁZAT.

Munkában ...

Textus: Filippi 2:13.

„Mert Isten az, aki munkálja bennünk mind az akarást, mind a munkálást jó kedvéből.”

Az Igében két olyan szó van, amit ha összekapcsolunk, elég gyakran szoktunk hallani és mondani. Ez a két szó szokta megadni minden közösségi élet lényeges programját. Ez a két szó így hangzik: „Munkálkodni akarunk!” Egyetlen munkaközösség célkitűzését sem lehetne ennél tömörebben megfogalmazni. Benne van ebben az Igében mindaz amit tenni kell, ahogyan tenni kell. Benne van az Ifjúsági Közlöny munkaközösségének a célja, módja és lehetősége. Istennek az Igén keresztül három mondanivalója van most a mi számunkra.

Az első az, hogy *munkálkodjunk*. Ha gondolatban végigtallózzunk az Ifjúsági Közlöny munkaterületén, akkor meg kell látnunk, hogy — ha lehet — most háromszorosan kötelez minket a munkálkodás parancsa, mert a munka, ami reánk vár, erőnkön felül való. Nemcsak fizikai erőnket veszi igénybe, nemcsak időnkéből vesz el, hanem a lélek erőit és munkaerőit is mozgósítja. Vagyis a komoly munka mindig egész embert igényel. Vannak munkák, amit egy ember is elvégezhet. De az, ami most reánk vár a márciusi programmban, nagysága miatt, eredménye érdekében és megindítójának, Istennek parancsából munkatársakat kíván. Isten Igéje parancsának engedelmeskedünk tehát, ha valamennyien vállaljuk a munkának azt a közösségét, ami nem egyéb mint szolgálat! Hogy pedig ez a munka szolgálat, az elvezet minket az Ige második mondanivalójához, ahhoz, hogy:

Akarjunk munkálkodni. Az embernek természete az, hogy amit még maga is jónak lát, kevesebb buzgalommal végzi, ha kényszerítik. De az Ige nem azt mondja, hogy munkálkodni kell. hanem azt, hogy mi magunk akarjunk munkálkodni. Isten a szolgálat parancsával nem kényszeríteni akar, hanem megajándékozni. De azt akarja, hogy ezért az ajándékért mi magunk nyujtsuk ki a kezünket. Nekünk magunknak kell akarni a szolgálat alkalmait. Annyira, hogy még áron is megvegyük az alkalmakat, mert olyan munka ez, amiért érdemes elaprózni a percekét, érdemes odaáldozni képességeinket, érdemes felemészteni az erőnket. Hisszük, hogy a munkálkodás akarása ott ég mindazok lelkében, akik vállaltak egy minden nehézséggel szembenező lendületet, de tudjuk azt is, hogy ha csak mi akarunk munkálkodni, a magunk erőforrásaiból erősödni, ma-

gunk választotta szolgálatokat végezni, akkor az elindulás és megérkezés közötti út nem hegycsúcsok, hanem szakadékok felé vezetne. Ezért van szükség az Ige harmadik tanítására, arra, hogy :

Isten maga munkálja mind az akarást, mind a munkálást jókedvűből. Ezért lehet munkálkodni és ezért lehet reménykedni a munkálkodás eredményében is. Igaz, hogy a munka fáradsággal jár, de igaz az is, hogy Isten áll a munkánk mögött, Aki a mi erőtlenségünk által végzi el az Ő erejét. Igaz, hogy a legtöbbször több a rosszakarat, előítélet és gáncsoskodás, mint a segítség és a munkatársul szegődés, de hisszük, hogy ha Isten mellénk áll, nem az egyik és nem a másik a fontosabbé, hanem a bennünk munkálkodó Isten. Ezért van reményességünk arról, hogy nem szégyenülünk meg. Ezért bizakodunk abban, hogy a tervekből valóság, a valóságból pedig Isten dicsőségére való aratás lesz.

Még csak annyi mondanivalónk van, hogy a munkálkodás lehetőségét Isten jókedvűből adja nekünk. Ez azt jelenti, hogy kegyelmi időszakot élünk. Minden egyesületi munkaközösségnek vannak alapszabályai, így az Ifjúsági Egyesületnek is. Egészítsük ki a mi alapszabályainkat úgy, hogy tegyük előre ezt az Igét: „Isten az aki munkálja bennünk mind az akarást, mind a munkálást jókedvűből.” Legyen ez a legfontosabb pont, kérés, biztatás és beteljesedés együtt, szolgálataink indulása, megérkezése. Ámen!

Sükkös Pál IV. é. hh.

Március 15.-ének homiletikuma.

Március 15.-e a magyar nemzet legjelentősebb ünnepei egyike. Azok az eszmék, vagy jelszók, amelyeket március hozott, nem éppen 1848 márciusának a termékei. Ezek benne forrottak a nemzet életében, s megvoltak, mint hamu alatt sistergő parázs. Az eszmék inkarnálódása történt 1848 március 15.-én.

A kor humánuma teremtette ki ezeket az eszméket, de én nem a humanum, hanem a krisztianum szempontja alatt nézem.

Március 15.-e nemzeti ünnep, egy lázasan csillogó szemű nép ünnepelte vélt szabadságát, egyenlőségét és testvériségét. A nemzeti ünnepek nem érintetlenek az egyház igehirdetésétől. Az igehirdetésnek megvan a maga mondanivalója erre vonatkozólag is. Ezért szólok először röviden az egyház és nemzet viszonyáról, majd arról, mit mond az igehirdetés a márciusi eszmékről?

Egyház és nemzet. Mindkettő van. A kettő egymás mellett van, tehát kapcsolata is van a kettőnek. Van bennük hasonlóság és különbség. Nincs egymásrautaltság, de sok tekintetben feltételeket biztosít az állam rendje az egyháznak, viszont az egyháznak missziója van a nemzet életében.

Mert micsoda az egyház? Egész sereg meghatározása van. Üdv-közösség, Krisztusban hívők gyülekezete, kiválasztott gyülekezet, (Heid. K. 54.) Krisztus teste, stb. Az egyháznak jelentős tevékenysége az igehirdetés. Az egyház a gyülekezet tagjainak, mint a nemzet kötelékeibe tartozó polgároknak hirdeti a békéltetés evangéliumát.

Micsoda a nemzet? A vér, a faj, az alkaton túl nemzet ott van, ahol kultúra van. Tehát a nemzet kulturaközösség, ott van nemzet, ahol szellem van.

Nemzet ott van, ahol annak tagjai felismerik küldetésüket. Nincs küldetésnélküli nemzet. Mi gyakran beszélünk történelmi multunkról. Nincs még egy nép, amelynek olyan élelnyilvánulása volna, mint a magyarnak. Sajátosságával jár öncélúsága. Minden nemzet öncélú. Az egyháznak vigyáznia kell arra, hogy a nemzet a maga öncélúságát Istennel szemben ne érvényesítse.

Az egyház soha nem lehet nemzetközi, mert az egyház nemzetfeletti. Viszont az egyház egy nemzet keretén belül él, tehát kísértése, hogy kisebb legyen, mint egy nemzet, t. i. nemzeti egyház.

Az egyház lehet nemzet-, államellenes, s az elnyomással szemben a mártíromság jellemzi.

A nemzetnek nincs beleszólása az igehirdetésbe. A nemzeti dobszó hangjára nem „táncolhat“ az igehirdetés. De a nemzet nyilvánulásai nem érintetlenek az igehirdetéstől. Az igehirdetésnek a kijelentés alapján mindig megvan a maga mondanivalója a nemzeti eseményekre, történésekre.

Az egyháznak mindig kritikát kell gyakorolni.

Ha a nemzetnek ünnepe van, az van az egyháznak is. Mert mint református ember a magyar nemzetnek vagyok a tagja. Az itt nem kérdés: református előbb, vagy magyar? Ez az álláspontom: abból az nemzetből, amely megtiltaná, hogy református legyek, kilépnék, s abból az egyházból, amely megtiltaná, hogy magyar legyek, kilépnék (Ravasz László).

Tehát a nemzet ünnepei nem érintetlenek az egyházi igehirdetéstől. Az igehirdetésnek van mondanivalója arról a három eszméről, amit március 15.-e hozott. Természetesen nem politikailag, hanem Krisztus igazsága alapján. Mind a három evangéliumi természetű. Nézzük meg ezeket az eszméket a kijelentés világában s úgy, hogy ma mit mondhat az igehirdetés március 15.-én.

1. Szabadság: Március 15.-én, 1848-ban ez politikai szabadságot jelentett. Az osztrák iga lerázását, szabadabb lélegzést. Természetesen a politikai szabadságnak volt kihatása az egyház életére is. De vajjon volt-e lelki szabadság akkor, hozott-e 1848, vagy minden esztendő március 15.-e lelki felszabadulást? Nem, az ember ma is szolgál. *Nem szabad, megvan kötve a bűn által.* Ezért minden március 15.-e megújuló, újrakezdődő szabadságharc a bűn ellen. Az igehirdetés mutasson rá egyéni- és nemzeti vétkeink nyomán való megkötöttségünkre. A bűn rabszolgaságára. A lélek szolgaságára. S mutassa fel az egyetlen utat, a kimenekedés adóját, a lélek szabadságának visszaállítóját: Jézus Krisztust. „Azért ha a fiú megszabadít titeket, valósággal szabadok lesztek.“ (János: 8:36.) Igazi szabadság az Istennel való közösségben lehetséges: „Ahol az Urnak lelke, ott a szabadság“. (II. Kor. 3:17.) Istennel való közösség pedig ott van, ahol bűneinket megbánva hozzátérünk. Ezért a március 15.-e a bűnbánat napja. Igazi emberség nincs szabadság nélkül. Istenfiúság a lélek szabadságában van. Igazi szabadság csak Krisztusban van. Ezt a szabadságlehetőséget hirdeti az egyház a nemzetnek március 15.-én.

2. Egyenlőség: Magyarország a maga rendi korlátaival szétszakította a különböző társadalmi állású és képzettségű embereket. Ezen a merev és káros állapotban igyekezett részt ütni március 15.-e a maga egyenlőség eszméjével.

Az igehirdetés szóljon az Isten előtti egyenlőségről, abban az értelemben, hogy minden ember Isten képére teremtett. (I. Mózes 1:27.) Nincs különbség

ember és ember között, mert az első ember bűnesete folytán mindenkire elhatott a bűn. Vagyon és hivatalbeli pozíciánk különbségénél nagyobb az Isten népeére való teremtésünk egyenlősége. Ha pedig egyenlők vagyunk, ez arra késztesen, hogy ne tartsuk magunkat különbnek másnál... (Nem kommunista egyenlőségre gondolok, hanem a közös jegyek által való önkéntes indíttatásra.)

A mi magyar életünk még ma is olyan beállítású, hogy a közös vonásokat elnyelik a különbözők. Jó rámutatni arra, hogy az emberi egyenlőtlenések, különbségek megszűnnek Isten előtt. Ez némelyeknek vigasztalás, másoknak magukbaszállás lehet. Az Isten nem személyválogató. (Gal. 3:26 5:2.)

3. Testvériség: Ez eddig csak humanista eszme maradt. Sok rokon vonása van az előbbivel. Abból az elgondolásból származott, hogy a nemzetet úgy képezem el, mint egy családot, így tagjai testvérek. A közös mult, a hely, a történelem s más egyéb összekapcsolhatnak, de testvérekké nem tesznek.

Az Igének van itt is mondanivalója. Azon túl, amit felsoroltunk van valami, ami testvérekké tehet, az t. i., hogy egy atyánk van: Isten. De mi csak mostoha testvérei leszünk egymásnak mindaddig, amíg nem hiszünk a Jézus Krisztusban. A benne való hit tesz minket testvérekké.

Krisztus tehet lélek szerint szabadokká, Ő általa látjuk meg Isten előtti egyenlőségünket, Benne lehetünk testvérei egymásnak. Ha ennek látásával tudunk ünnepelni, akkor ez a március 15.-e is közelebb visz minket az Isten akarata szerinti élethez.

Csorba László IV. é. hh.

Élet-halál új márciusa.

*Perjedt álmaink lázát visszahozva
Borulj ránk újra márciusi égbolt,
S lobbanjon fel lelkünkben sokszorozva
Csóvás tüzed és minden ami rég' volt,
S míg végtelen, egyenlő sugarú
Kegyelemmel sütsz a világra,
Szóljon hozzánk egy régi március
Üzenete: a népek örök álma;
Ha megfogyott az emberek reménye,
Ha sirva jön a szánkra minden ének:
Jöjjön a márciusi szél sodró zenéje,
S zúgjon fülünkbe, mint a Sors s a Lélek!*

*Nézd, hogy szállna az ember az új tavasszal,
S tavasztalan, idéetlen kora jött el:
Kezébe vett sorsával száz alakban
Kergeti a jövődöt gonosz hittel,
Bűnök avarján, vak őszben fogant
Torz virága ime kibomlott,
Tréfás kezek újra összezavarták
Szemünk előtt a gomolygó horizontot,*

*Semmibenéző görcsös ámulással
Kapaszkodunk az élet peremén,
És halkulva, azoknak akik élnek.
Minden szavuk apró halottasének.*

*Megáradt folyók és megáradt népek,
Tájak, szívek sátáni fényben égve,
Valaki szörnyű, vérbe, koromba mártott
Rémeket ír a márciusi égre,
És tántorog a Föld, s hátán az ember
Egy halálosarcú tavasz felé,
Milliók lelkén a halál dobol
És imádják az új istent, a vért:*

*Mi felemeljük minden tavaszok vágyát,
S úgy esengünk hozzád az Emberért!*

*Régi tavasz, nekünk nem ezt ígérted!
S mi annyiszor megadtuk már a bért!
Ma, dacolva rémekkel és halállal,
Követeljük, mit száz tavasz ígért!
Az ébredő föld párolgó illatában
Titkolt vágyunk, az áldó, puha béke,
Rögök között a remény örök,
Hogy a halál az élet menedéke,
Hogy ő üzenget minden elmulással,
Örök reménység, szent Jövő Tavasz,
S míg halkulnak az álmok és a vágyak,
Kendőt lenget a bús emberfiának —*

S fellobban a füstölő rónagaz!

A MÁRCIUS 15-IKI ÜNNEPSÉGEK MÚSORA:

A délutáni ünnepély műsora:

Helye: a Főiskola Mudrány-terme.

Ideje: délután $\frac{1}{2}$ 4 órakor.

1. Dobai: Katonanóták. Énekli a főiskolai I. regőcsoport.
2. Petőfi: Nemzeti dal. Szavalja: Balla Bertalan VII. o. gimn. tanuló.
3. a) Halmos: Sebes víz a Garam.
b) Péter: Isaszegi nóták. Énekli a gimn. vegyeskar.
4. Ünnepi beszédet mond Harangi László gimnáziumi tanár.
5. Schubert: Katonainduló. Előadja a főiskolai kamarazenekar.

-
-
6. Pályadíjnyertes ünnepi óda. Szavalja: *Rácz Zoltán* III. é. hittanhallgató.
 7. a) Bárdos: Széles a Duna.
b) Kodály: Katonanóta. Éneklí a *tanítóképző énekkara*.
 8. Hímnusz. *Éneklí a közönség*.

A Kossuth-emléktábla előtti ünnepély műsora:

1. Ünnepi beszédet mond *Csorba László*, a Hittanhallgatók Egyletének elnöke.
2. Levente szavalata.
3. Szózat. *Éneklí a közönség*.

A Petőfi-emléktábla előtti ünnepély műsora:

1. Ünnepi beszédet mond *Deák Béla* VIII. o. t., a gimn. Önképzőkör elnöke.
2. Hísekegy. *Éneklí a közönség*.

A műsorok után diszfelvonulás a hősi szobor és hősi emléktáblák előtt.

ESTI ÜNNEPÉLY MŰSORA.

1. Prológ. Elmondja *Sükös Pál*, a Közlöny főszerkesztője.
2. Kovách Aladár: „TÉLI ZSOLTÁR“ című 3 felvonásos drámai játéka.

SZEREPOSZTÁS:

Pieter van der Maet	---	---	---	Berez Árpád
Aletta	---	---	---	Balázs Dalma
Apácai	---	---	---	Bertalan Imre
Klaas van Droeten	---	---	---	Kovássy György
Kat	---	---	---	Török Zoltánné
Peleiné	---	---	---	Tömösközy Ilona
Bora	---	---	---	Orbán Istvánné
Az öreg Kereszturi	---	---	---	Bárány István
Bese András	---	---	---	Petró László
Fejedelem	---	---	---	Kováts Árpád
Basirius professzor	---	---	---	Sükös Pál
Drábik a szent	---	---	---	Román János
Szabó	---	---	---	Tóth K. Ádám
Lorántffy Zsuzsánna	---	---	---	Csapó Lászlóné
Janika	---	---	---	Kriston Sándor
Diákok, inasok	---	---	---	* * *

Idő: XVII. század.

Rendezte: *Boda Béláné*.

Műszaki rendező: *Erdélyi László*.

Sugó: *Kun István*.

3. A főiskola I—II. regőscsoportjának énekszámái.

— **Tánc reggelig!** —

Tudnivalók a Sárospataki Református Főiskola egyetemes ifjúsága által a Sárospataki Ifjúsági Közlöny javára rendezett ünnepélyről, melyet a Mudrányteremben rendez az ifjúság március 15-én este fél 8 órakor.

Az első és legfontosabb tudnivaló az, hogy minden érdeklődőt nagy szeretettel hív és vár a rendezőség. De amikor szeretettel hivatgatunk mindenkit, ugyanakkor felhívjuk azoknak a figyelmét, akik esti ünnepélyünkön részt szeretnének venni, hogy az ünnepély kezdete pontosan fél 8 órakor lesz. Eddigi hagyományainktól eltérően ugyanis nagyon szeretnénk előadásunkat igen pontosan elkezdeni.

A jegyek árát Szerkesztő Bizottságunk a következőkben állapította meg:

1. Fenntartott hely : 2·50 P.
Családjegy (3 személyre) : 6— P.
2. I. hely : 2— P.
Családjegy (3 személyre) : 5— P.
3. II. hely : 1·50 P.

Jegyek elővételben kaphatók a Sárospataki Ifjúsági Közlöny Szerkesztőségénél és Kiadóhivatalánál. Sárospatak Főiskola. A vidékről jövő kedves vendégeink figyelmét felhívjuk arra, hogy **szállás igényléseiket** szíveskedjenek március 13-ig a fenti címre bejelenteni. Aki csak a bálón akar részt venni, 1·50 P. belépődíjat kell fizetnie.

Az estély tiszta bevétele a Sárospataki Ifjúsági Közlöny költségeinek fedezésére szolgál. Tekintettel a nemes célra felülfizetéseket köszönettel elfogadunk.

KOVÁCH ALADÁR: TÉLI ZSOLTÁR.

A mai magyar nemzedék szívesen keresi fel a mult elfelejtett alakjait, hogy erőt szerezzen műveikből s példaadó életükből. Az utókor igazságszolgáltatása sok eltemetett szellemet támasztott már új életre, sőt halhatatlanságra. Ezek közé tartozik a XVII. század nagy magyar kulturpolitikusa, Apácai Cseri János.

Róla szól Kovách Aladár színműve, a „Téli zsoltár”. Tartalmát néhány mondatban összefoglalhatjuk. Apácai Cseri János ott hagyja Hollandiát, a felajánlott egyetemi tanszéket, a polgári jólétet; hazajön, mert hivatásának érzi, hogy az elmaradt magyar kultúra ügyét előbbre segítse. Tudományos és nevelési nézeteit itthon nem értik meg, vagy szándékosan félremagyarazzák, érvényesülését megakadályozzák. Fiatalon hal meg, tüdővészben, anélkül, hogy eszméit meg tudta volna valósítani.

Kovách Aladár semmitmondó szerénységgel „drámai játék“-nak jelzi a „Téli zsoltár“-t. Én csendes tragédiának nevezném inkább. Ez a darab csakugyan tragédia, a tragédiák megszokott járulékaik nélkül. Nincsenek különösen hatásossá élezett jelenetei. Apácai megaláztatásáról, haláláról csak közvetve értesülünk. A színpadon nem történik semmi hatásvadászó. A tragédia nem egyszerre robban ki, sőt ki sem robban; végighúzódik az egész darabon s Apácai

halálával némileg feloldódik. Nem az Apácai halála, hanem az élete a tragikus. „Megismételtem volna az öt kenyér és hal csodáját, az uj csodával: a könyvvel. Ugy akartam fény lenni, hogy szeressenek.“ — mondja a végjelenetben. S minden törekvését elgáncsolják rövidlító ellenségei. Modern nevelési elvei miatt akadémikuskodó forradalmárnak tartják. Hangoztatja, hogy a műveltséghez mindenkinek joga van, aki egyéni értékei révén arra érdemes, s küzd az ellen, hogy a kultúrához, tekintélyhez és hatalomhoz csak egy kis kiváltságos réteg juthasson, — társadalomfelforgatónak bélyegzik. Végül is úgy teszik ártalmatlanná, hogy a kolozsvári kisiskola vezetését bízzák rá. 14 éven aluli gyermekeket tanít a tudomány legelső lépéseire az, aki Hollandiában virágzó magyar műveltségről, akadémiáról, haladóképes szellemről ábrándozott. Az ő tragédiája az idealizmus bukása s — sajnos, — ugyanez a sorsa a legtöbb magyar álmodónak, aki megelőzte korát.

Az a néhány barát, aki életében elismeri Apácai értékeit, nem tudja érvényesülését elősegíteni. Legfeljebb azzal tudnak segíteni rajta, hogy figyelmeztetik, önmérsékletre intik, szelidítik szókimondó természetét, igyekeznek meggátolni, hogy még több ellenséget szerezzen magának. Felesége, a holland Aletta van der Maet pedig megosztja vele szenvedését. Nem tud beleszokni a magyar környezetbe, mindig visszavágyik a tiszta, a derűs Hollandiába, de azért zokszó nélkül kitart férje mellett, aki szintén sajnálja az elhagyott idegen országot, amely számára nem a tanári katedrát, a boldogulást, hanem csakis a szabad munka örömét jelentette.

II. Rákóczi György koránál jobban megérti őt a mai kor. Esméi ma jobban hatnak, mint életében. Mi pedig tisztelettel és áhitattal beszélünk róla, olyan tisztelettel és áhitattal, mint amilyenell Kovách Aladár nyul alakjához. A „Téli zsoldár“ költőt mutat, aki még nem tanulta meg a szinpad csinját-binját. Költő és ügyes mesterember együttese kell ahhoz, hogy jó dráma szülessék. A mesterség megtanulható, költőiességre azonban nem tehet szert az író semmiféle gyakorlattal sem. S ezért örülünk annak, hogy Kovách Aladárban az a veleszületett költőiség jelentkezik s ezért reméljük, hogy valóban jó drámaíró lesz belőle s nem az üres, kitanult szinpadí nagyparasok számát fogja szaporítani.

R. K.

Március 15-ike és Petőfi.

A történelmet az eszmék irányítják. A tűz fellobban valahol, terjed, majd minden lángtengerré válik. Ez történt nálunk is. A magyar faj, amelyről Ausztriában nyíltan hangoztatták, hogy haldoklik, magára talált. A szíve egészséges és ez a szív Petőfi volt. Minden dobbanásával növelte, küldte ki a vért az elsatnyult tagokba. Ömlöttek a versek, száguldottak, vitték a meleget és a dermedő faj, a magyar erőre talált. Március idusán megdörzsölte a szemét, azután talpra ugrott. Kibontotta a zászlókat és megmutatta a világnak: él, újra él!

Március 15-e jelenti számunkra az eszmék szabadságharcát. Az önálló, ráizmosodott szellem harcot kezdett a szabad levegőért. Lerázta magáról az idegen köntöst, mely már majdnem megfojtotta és csodálatos, hogy megszabadult.

Ha a harc lehet olyan, akkor ez a nap a „nyugtalanított“ szabadságharc napja. Még nem kísért semmi, semmi a földről. Eszmei magasságokba emelkedett a háború. Az örök átok, a vér sehol nem csurran ki. Ezért olyan megrázóan szép. Így is lehet harcot kezdeni. Váratlanul felbuzgott az osztrák-marcangolta népöntudat mélyéről valami: a harmattiszta szabadságvágy.

Petőfi letépte a fekete kendőt a magyarság szeméről. Hosszú, fáradságos munka volt, de sikerült.

„Addig ostorozlak, nemzetem, míg végre
Feldobog szíved, vagy szívem megszakad.“

Először tántorgott a vakító fényben, de aztán egy újabb mennydörgés felrázta és előreindította. Ez a nap volt március 15.-e.

Kétségtelen, Petőfi életének legmegrázóbb napja volt ez. Már hetekkel előbb készült rá, mert érezte, hogy történni fog valami. Kis lakásában soha el nem aludt a lámpa ebben az időben. Feleségével megbeszélte mindent. Ezekben a napokban mindent elért. Ekkor ő volt a vezér; ő indította el a népet a szabadság felé. Kívánhat-e ember ennél többet? És még felesége is vele volt, akit úgy szeretett. Ezekkel a napokkal Petőfi betöltötte hivatását. Ami ezután jött, az már más, nagyon más volt. A lángcsóva leszakadt a nemzet testéről, előrehalant, ragadta magát a magyarságot. Azután a fény hirtelen ellobbant...

Soha költő népéhez oly közel nem volt, nem forrott annyira össze vele, mint ő a magyarsággal ezekben a napokban. A csodás harsonaszó, a „Nemzeti Dal“ elhangzott a Múzeum lépcsőjén és a tömeg ledobta válláról a középkori súlyos igát. Fény csapott a szemekbe. Egyszerre mindenki látni kezdett. Amire addig gondolni sem mertek, megcsinálták most, csupán a szellem erejével.

A „15. március 1848“, már a beteljesedés mámorában kelt. Míg az országgyűlés a régi jó szokás szerint hadakozik fenn a nyelvével, addig ők lenn elérték mindent. Szabad a sajtó, a legfontosabb szellemiségi tényező. Az öreg Táncsics Mihályt is kihozták a börtönből. Mindent elérték, amit egy nép elérhet.

Milyen más még az előző évben írt verse: „Elértem, amit ember érhet el...“ című verse. Milyen átmenet nélküli öröm érte március 15-ével! Boldog, mert vele van felesége, de még állandóan gyötri a „honfibú“.

Azután jön „A szabadsághoz“ című verse. Itt már megcsap bennünket a közelgő vérvízatar szele. Itt már másik Petőfivel találkozunk, a szabadság katonájával.

„Ne félj semmit, megvédünk... csak egy szót!
S lesz sereged ezer és ezernyi
Kész meghalni vagy diadalt nyerni,!“

Még egy néhány vers: korholja lassúmozgású népét. Aztán zúgnak a harci dalok...

Belerohtunk a legszebb harcba. Petőfi elől haladt, a fáklya messze elől világított, aztán sziporkázva szórta szét szikráit és — kilobbant. Eltávozott népetől. A magyarság ismét sötétségbe zuhant, de Petőfi lelkének törött darabjait megőrizte vigasztalónak a hosszú úton. *Orbán László VII. o. t.*

Szilágyi Benő emlékfüzete megjelent dr. Marton János theol. tanár ur és dr. Trócsányi József gazd. választmányi elnök ur szerkesztésében. A nagyon tartalmas füzetet mindenkinek ajánljuk elolvasásra.

Tallózás március 15.-e probléma-körében.

Március 15 jön megint, 1848. óta a 93-ik...

... Előttem ócska Ifjúsági Közlönyök, gondosan bekötve. Keresem az el-sárgult, dohos lapokon a régi márciusok hangulatát, a pataki diák-elődök ér-zéseit, kérdéseit, a magyarság, különösen pedig a magyar ifjúság állásfoglalását, felfogását azokról az eszmékről, amelyeket az az első március 15, az addigi nagy vajadások kiteljesedése hozott a felszínre.

A lapokról szent lelkesedés, a márciusi ifjak lobogó tüze lángol. Közhelyek, amelyekben élet és érzés van, marcangoló önvizsgálódás, a negyvennyolcasok glóriás alakjához való hasonlítóztatások és ma már megunt programm-szabás, eskü-dőzések a jövőre, amelyeket azonban igazol az, hogy valóban be is váltották őket.

Kövessük az ő nyomaikat. Beszéljen először az elsárgult lapokról a mult, azután nézzük meg helyzetünket, s a mult és jelen fényénél mérjük meg ma-gunkat. Beszéljen hát a mult!

* * *

„... a nagy természet ébredésével a szabadság után sóvárgó lelkek remé-nyeinek fája is bimbóba szökken s a bimbó egyre erősebben fakadozik a nap bíbor fényétől...

„Oh áldott isteni napsugár, mely megnyitod a börtönöket, lefegyverzed a zsarnokokat s trónra ülteted a jogot, az igazságot, egy helyett milliók akarátát és boldogságát.“ (I. K. 1886. március 15.)

„Szent borzalom futja végig valónkat. Ezer meg ezer ajakról dörg az eskü-szó: A magyarok Istenére esküszünk.

Esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!...“ (I. K. 1885.)

„Megnyílt előtte a zár, lepattant előtte a bilincs: ki mert volna a lelkesé-désnek ellenállni, mely mindent magával ragadott; ki merte volna gyenge szavát a zugó orkán ellenében felemelni!?...

— Ha a francia büszkén ünnepli a június 15-ét, ... úgy a magyar is a leg-nagyobb tisztelettel és büszkeséggel gondolhat mindenkor a mi átalakító napunk-nak, a március 15-nek hőseire, amely március 15... első vívmánya annak a ragyogó kornak, amely hazánkat átalakítá, újjá teremté, ...“ (I. K. 1886.)

„Az ész mindenható hatalma előtt megnyílik az elzárt sorompó.“ (I. K. 1885.)

— „És kik voltak mindebben a főtényezők? Az ifjak, az 1848 iki ifjúság tagjai.“ (I. K. 1885.)

„Március a felszabadulások hónapja. Március 15... a legsajátosabban a mindenkori magyar ifjúság ünnepe.“ (I. K. 1934.)

„Legyen e nap kegyelet; az elismerés és hála ünnepe, ... de legyen em-lékünnepeünk egyuttal nyilvános vallomás arra, hogy minden érzésünk, szívünk-nek minden dobbanása a március 15-i nagy eszmék iránti hódolatot, odaadást, szerelmet fejez ki; s legyen emlékünnepeünk... fogadástétel arra, hogy az esz-mék: a szabadság és a hazaszeretet eszméi minket is minden percben készen találnak, mint a március 15. hőseit, hogy az ő nyomdokaikba lépünk, ha fel-zendül a hívó szózat!“ (I. K. 1886.)

„Hogy ünnepelhetjük meg e napot legméltóbban? ... Ha csak egy kis szikrát is kapunk abból a tűzből, amely a negyvennyolcas ifjakat hevíté...“ (I. K. 1885.)

„Tudunk-e mi is olyan szilárdan, olyan önzellenül küzdeni eszméért, még egyéni érdekeink árán is?” (1887. I. K.)

„Tudna-e a mi szívünk olyan melegen dobogni, mint a negyvennyolcas ifjaké? Tudnánk-e mi... olyan vihart fölkelteni, mint a negyvennyolcas ifjúság?” (I. K. 1885.)

„... sok szó fér ma már ez ünnepléshez... Ünnepelni kellene ma mindenkinek... S látom mindazon ezeiféle tarka jeleneteket, mik a város utcáin naponként egymást váltogatják, csak azt nem, amit keresek...” (I. K. 1889.)

„Régebben bolondnak, vagy becstelennek mondták azt, aki nem volt a szabadság feltétlen híve. Már ma a kor szelleme nem ilyen kérlelhetetlen bíró... Közönyösség vett erőt a lelkeken.” (I. K. 1887.)

— „Klió könyve... más lapra fordult. A mai kor márciusi ifjúságát tükrözi vissza és mintha annak a lapnak gyászkerete lenne. Itt egy sereg halovány, elaszott arc merül fel s néz álmatag, révedező tekintettel; testében, lelkében a tespedés sorvasztó mérgével. Amott cinkosok, érdektársak, klikkek vásári lárájára harsog hazug magasztalással, ámitó jelszavakkal.” (I. K. 1914.)

„Hány ifjút látunk, aki szellemi életénél, előbbvalónak tartja anyagi létét, s a kenyérért küzd, nem pedig meggyőződésének győzelméért! — Ma engedni kell, kivált nagyokkal szemben. A vaskalapos elvek lassankint reáragadnak az ifjúságra is. Ezért van már most is annyi fiatal agg, kik megélemedett gondolkozásukkal a körültekintő alkalmazkodásnak — igaz! — igen kényelmes utain haladnak...

... félek a mai ifjúságot az 1848-ban élövel összehasonlítani. A közszellem megromlott, miként lehetne kívánni az ifjúságtól, hogy a levegőt, amelyben él, magába ne szívja?” (I. K. 1887.)

„Az érdem hallgatva tűr, az igazság halálos ágya körül hitvány önérdékek szolgálatában a vak eszökközé aljasított tömegámulás bélyegét süti a legszentebb eszmékre.” (I. K. 1914.)

* * *

Törjük itt meg a mult szavát! Tulságosan sötét ez a hang ahhoz, hogy a mindenkori magyar ifjúság igazi képét adhassa.

Lássuk meg azt a március 15-ét is, amelyik

„... azé a magyar ifjúságé, amely dicsőségesen tragikus multjából táplálkozó, a kicsi korlátok közé szorított jelenben élő nemzet belsejében, annak szerves alkotórészeként a jövőbe vetett sziklaszilárd hittel és a jövődö harcokra felfegyverkezve bizalommal néz előre.

... Ha belső életét vizsgáljuk, ... örömmel kell megállapítanunk, hogy a magyar ifjúság nem szárnyaszegett, csak megkötött szárnyú, nem közönyös, hanem teltekre vágyó, nem idegen majmoló, hanem faji értékeit menteni akaró, nem világpolgárságra áhító, de legszentebb hazai rögön, magyar földön álló, nem sáttánnal cimboráló, de hívő ifjúság...” (I. K. 1934.)

„Nézzünk szembe bátran a jövődövel úgy, mint akiknek van reménysége, mint akik hiszik rendíthetetlen hittel, hogy nekünk igen is van elvégezni valónk ebben az országban...” (I. K. 1936.)

„... legyünk hű letéteményesei az eszméknek... Ne legyen a mi lelkese-désünk szalmaláng... Ne tagadjuk meg soha e nap emlékét...” (I. K. 1890.)

„Most mint ifjak példát adunk, majd mint férfiak legyünk vezetők, mert szent kötelességünk ez nekünk... Ünnepeljünk: ünneplésünk nem szégyen!” (I. K. 1889.)

„A már széllében kipattogzó rügyek életteljes nekiindulása serkentsen mindnyájunkat élénkebb ritmusú, nagyobb kedvvel, szeretettel, és felelősséggel végzett munkára.“ (I. K. 1936.)

„Közeledik a revízió!... Ki mer elébe állani? Ki bírná a tavasz rügyfakadását, bimbófeslését megakadályozni?“ (I. K. 1934.)

* * *

A revízió azonban elsősorban önmagunk revíziója legyen. Értékeljük át magunkat!

Ha csak a felsorakoztatott idézetekhez mérjük is magunkat, bizony sok az első részben is az olyan megállapítás, amelyik ránk vonatkozik. Felszínese, nyülgősek, csak a külszínre ügyelők vagyunk sokszor. A fásultságba, a közönybe megy át a március 15-ével szembeni magatartásunk. Ez pedig fokmérője annak, hogy nem élnek bennünk azok az eszmék, amelyeknek pedig szenteknek kellene lenniök mindnyájunk előtt. Igaz. „Szentek“ is! Olyanok, mint a *szentek*. Rég meghaltak, csak a monda beszél róluk, a nevük van meg és a görcsös ragaszkodásunk ahhoz, hogy hinni tudjunk bennetek: „Hazaszeretet“, „Szabadságvágy“, „Magyar akarás“. Nehéz dolog! Mi vagyunk a hibásak, vagy korunk? Talán elődeink is?!

Nem hibás senki, csak mi. Ha mi azt hangoztatjuk, hogy meg akarjuk építeni a jövő Magyarországot, akkor nem szabad hagynunk frázisokká válni azokat az eszméket, melyeken ennek fel kell épülnie. Csak magunkat okoljuk! Ha ezt akarjuk, akkor, — ha azt látjuk, hogy *ezelőtt* így volt, arra kell törekednünk, hogy ne úgy legyen *most*, mégkevésbé pedig *majd*.

„Hegyek vajudnak...“ Minek folytatni a gondolatot? „Csak sást nemzenek a sasok!“ A magyar ifjúság pedig nem rossz... Én hiszek benne, hogy tud akarni és tud tenni is a maga idején.

Bennünket nem rettenthet a jövő. A nagy magunkra-döbbenés, a lázas önkeresés idejét éljük. Meg kell találnunk a megoldást, a formát, amelyben megragadhatjuk és kivethetjük méltó önmagunkat! Akkor pedig nem lesz, mert nem lehet többé sablonos „nemzeti ünnep“ a március 15, hanem élővé válik, mert az eszmét, amelyet felvetett, a tett igazolja és teljesíti ki.

Várjuk, reménykedve és az akarás, a tett-vágy lázától remegve várjuk a jövő március 15-jét!!!

Pataki Sándor I. é. hh.

A mi cigányaink.

Pár évvel ezelőtt érdekes cikket olvastam egy megszűnt felvidéki újságban, amelyből megtudtam, hogy valahol Lengyelországban cigánykirályt koronáztak. A mellékelt fényképen szép szál, hermelinpalástos, fejedelmi arc tekintett reám. — Tempora mutantur — azóta talán „őfelsége“ is az exuralkodók keserű kenyérét eszi. Ha nem olvastam volna, hogy Lengyelországban, azt kellene hinnem, hogy nálunk történt, mert bizony — szégyen ide, szégyen oda — mi is bőven számlálhatjuk e dicső nemzetet. (Ha már királyt választ, megilleti ez az elnevezés.) Vizsgálgassuk egy kissé közéleti szereplésüket.

Adót csodálatosképen nem fizet, hiszen a cigánytól csak nem vesz el pénzt az állam?! Szegény fizessen a gazdagnak? — mondják ők. Vajjon miből? Iskolában tandíjmentesek a kis fekete gyöngyök. Keresztelésért, esketésért, temetésért nem fizet, örül a szívünk, ha cigányt látunk a templomban. Örüljön a lelkipásztor, hogy emelik az egyházi statisztikát. Valóban, itt nagy forgalmat bonyolít le e nemes fáraó ivadék. Anyakönyvek sorozatát vizsgálgattam az egyes, cigányok által előszeretettel iakolt egyházközösségekben és bizony a gölya nagy forgalmat bonyolított le az öreg Kacorral.

Ma már ott tartunk, hogy a cigánynak sem kell a gyermek. Sőt ők azok, akik szakszerti oktatásban részesítik a lelketlen anyákat. Beszéltem cigányaszszonnyal, aki — horrendu dictu — maga is abortált. Nem tudom mitévő legyek, sírjak-é vagy nevessek?

Még hitéletükre jellemző, hogy soha nem járnak templomba és mégis milyen gyakran emlegetik Istent. Van egy szemelvényem, Pál levelei — cigányul. Kelt Prága 1936. De a hites külföldi nem csinálhatott vele valami jó vásárt, mert azóta még nem láttam egyetlen cigánycsalád asztalán sem.

De, hogy erkölcsük határozottan nagy hatással van a községre, az tagadhatatlan. Amennyire csak a zengzetes magyar nyelv a kifejezés népregeit megengedi, azt a végtelenre emelve megtaláljuk náluk, amikor érzelmeiket kifejezésre juttatják. Nem káromkodás ez, dehogya, megszokott természetes és „kifejezésteljes“ dialektus. És ami a fő, tetszik a falusi népnek és gyorsan ragad rá!

Az egyházak lojális tagokat nyernek bennük. Milyen vallású vagy? — amilyen a falu. — A falu milyen vallású? — református. Ennél több és szilárdabb hitvallást még a rossz májú ember sem kívánhat tőlük. A felekezeti békét úgy szolgálják, hogy a református pappal kereszteltetik meg a gyermeküket, a római katolikusknál eszküsznek és, hogy a harmadik felekezet se járjon rosszul, görögkeleti pap által hagyják magukat eltemettetni. Nemde — csodálatos ez a testvéri érzés, amely a felekezeti villongásokat van hivatva elsimítani?

Higiénijük a kor színvonalán mozog, naponta nem mosakszanak kétszer, lakásuk szellős, étvágyuk kifogástalan. Az ártalmas hullákat eltakarítják.

Rendet teremtenek a gazdaságokban. Szívügyük a baromfiak helyes szaporodásának a kérdése. Nem engedik, hogy túlszaporodás álljon elő ott is — itt is. Általában őrei annak, hogy helyes és mértékletes életet élhesünk.

Közigazgatási hatóság! Léteteket nékik köszönhetitek. Ugyan mivel foglalkoznátok üres óráitokban, ha nem velük. Azáltal, hogy vannak, pezsgésben tartják a falut. Lúktet az élet ott, ahol cigánysátor van. Az irodákban munka, a falun hangulatos jókedv. A gazda megtanul vigyázni a jószágra, az ifjuság kapcsolatba lép magasabb körök erkölcsi szokásaival. Általában a rend, a csend, a megelégedettség fekete angyalai ők.

Szegény, jó, néhai József nádor valamikor milyen hazafiattlan cselekedetre határozta el magát. Le akarta telepíteni a cigányokat és munkába akarta őket állítani. Nem gondolt arra, hogy a cigánynak hivatása van? Hogy a kulturát terjeszteni kell? Hiszen a kóbor (ez nem rosszakarát) cigány viszi az orvosságot, jó tanácsot, a híreket, nemesítést, az egészséges élet titkait faluról falura.

Boldog az az ország, amely ennyi jót és nemeset kap tőlük. És mégsem értik meg őket. Nem valók ők a mi falvainkba. Adjunk nekik tehát lehetőséget, hogy egy másik plánétán keressenek megértőbb embereket. *Kőműves Sándor.*

Bajazzó kacag.

**Csendes órákon könnye szakad,
És másnap már Bajazzó kacag,
Egyre kacag.**

**Kiáll a porondra és nevet.
A tömeg tapsolva ráz kezét
S Bajazzó nevet.**

**Szívében sajog a seb belül,
De arcán a fájdalom elül,
Pedig fáj belül.**

**Nevet, hogy más szépen mulasson.
— S szeméből könny sose fakadjon —
Hogy más mulasson.**

**Ajkadon ne is legyen jajszó.
Neked kacagnod kell Bajazzó,
Kacagj Bajazzó!**

BÉKY ZOLTÁN
glimn. VII. o. 1.

Magyar Ifjak Világszövetsége.

Az utóbbi időben fokozott mértékben foglalkozik a hazai ifjúság a külföldre szakadt magyar testvérekkel. Örömmel kell megállapítani, hogy nemcsak megismerni igyekszik távolban élő véreit, hanem rögtön a cselekvés mezejére is lépett. Igaz, hogy sokan csak hangzatos frázisokat ismételve, de ugyanakkor vannak olyanok, akik komoly előzetes tanulmányozással igyekeznek a leghathatóbb segítséget nyújtani.

De ebben a nagy érdeklődésben egy veszélyre is rá kell mutatnom. Ma, igen sok ifjúsági egyesület, társadalmi egyesület stb. külön-külön indítja meg az ő saját megmentési vagy visszatelepítési mozgalmát. Ennek az eredménye pedig az, hogy vagy teljesen rosszul lát a munkához, amely esetben helyrehozhatatlan kárt tehet, vagy annyira szétmorzsolódik az erő (ha helyes irányban munkálkodik is), hogy aligha lehet valami látható eredménye. Éppen ezért szükségesnek látom, — hogyha ifjúj erőnket és lelkesedésünket a legjobban ki akarjuk használni, — az egy zászló alá tömörítésünket. A világ magyar ifjúságának egy szervezetben kell egymásra találni, hogy egy erővel és egy akarral diadalra vihessék a magyar ügyet. A Magyar Ifjak Világszövetsége lenne hivatva arra, hogy ezt az összefogást megvalósítsa. Ebből szinte egészen természetesen következik az, hogy ennek megszervezése és elindítása a már régebben fennálló Magyarok Világszövetségének a feladata lenne, amelynek kebelén belül mint autonóm testület működne.

A hazai ifjúság szervezését a legrövidebb időn belül meg kell valósítani, hogy majd egy erős és egységes magyar ifjúsági szervezet testvéri kezet tudjon nyújtani a külföldi magyar ifjúságnak. Tudom, hogy ez nem lesz könnyű. (Ismerem fajtámat.) De talán most mindenki meg fogja érteni, vagy érezni, hogy itt nem kicsinyes egyéni érdekekről van szó, hanem hazafias kötelességről. A külföldi magyarságot úgy szokták emlegetni, mint a magyarság szemét. Nekünk ifjaknak azon kell dolgoznunk, hogy ez a szem mindig mifelénk nézzen. Ezért fontos hogy a Magyar Ifjak Világszövetsége minél előbb megvalósuljon.

Berecz Árpád th.

HUMOR (1848)

(Tóth Béla: „Magyar anekdotakincs“-éből.)

Milyen volt a nemzetőr? Egy — nem tudni mi okból — hazatért nemzetőr hosszasan dicsekszik vele, hogy ő a csatában két rácnak levágta a lábát.

— Miért nem inkább a fejét? — kérdezték a vitéztől.

— Mert már azt levágta valaki, mire én odajutottam.

✱

— Mi jut eszedbe, töltetlen puskával menni az ellenségnek? — mondja az egyik nemzetőr a másiknak.

— Pszt! Hisz az ellenség ezt nem tudja!

✱

Katonai gyakorlatokat végeztek a nemzetőrök. Minthogy az egyiknek igen nagy volt a hasa, s az egész átnézetet elrontotta, odamegy a tiszt és ezt mondja:

— Mellet ki, hasat be!

— Jól van, jól van, komám uram, csak menne!

Egressy Gábor a nagy színművész szegedi kormánybiztos korában egyszer lángoló beszédet intézett a néphez.

— Meglátjátok, — mondá egy hallgató, most mindjárt meghal!

— Hogyhogy?

— Én láttam Pesten. Mikor ilyen tüzzel beszélt, akkor mindig meghalt.

Bem hadserege egy ízben nagyon golyó híjával volt. Az egyik honvéd aggódva beszélt erről.

— Ne búsulj, — mond a másik honvéd, — ha kifogyunk a golyóbisból elővesszük Bem apót. Van abban golyóbis elég, kicsi is, nagy is, annyit lőttek bele!

1849. március 15. Politikai körökben felmerült az ötlet, hogy meg kellene ünnepelni a március 15.-e egy éves jubileumát. Mi módon? Erre egy tréfás honatya azt mondta:

— Csukjuk be Táncsics Miskát a börtönbe!

(Kezdett már alkalmatlanná válni szociálista cikkeivel.)

HIREINK

Titéz Kiss Pál, a Főiskola tisztviselője 1941. február 19-én elköltözött az élők sorából. Pataki diák volt, s már mint ilyen kitűnt éles eszével. Jeles diák volt. Hazaszeretletben és önzetlenségben példát mutatott mindnyájunknak. Temetése február 21-én volt a Főiskola udvaráról. A vigasztalás ígését Darányi Lajos lelkipásztor Ézs. 27:4 alapján hirdette a koporsónál. Boldogok akik az Úrban halnak meg!

Főtiszteletű Farkas István püspök úr, Istennek hála, betegségéből felgyógyult és március hónap elején átveszi hivatalának vezetését. A pataki diákok szerető atyjának távollétét már eddig is nagyon megérezte a pataki diák-ifjúság. Betegsége alatt is sokszor gondoltunk imáinkban Főtiszteletű urunkra és most is imádsággal köszöntjük Főtiszteletű Püspök urunkat. Kérjük Istent, hogy minél hamarabb megjelenhessen körünkben, az Alma Mater falai között, melyet oly nagyon szeret.

A köziskolai szék február 5-én tartott gyűlésén elhatározta, hogy a 48-as szabadságharcban résztvevő pataki diákok emlékét domborművön örökíti meg. A dombormű elkészítésével Medgyessy Ferenc szobrászművészt bízta meg.

Csendes napok voltak február 14—15-én a theol. Akadémián. Bevezető áhítatot tartott Darányi Lajos lelkipásztor ur. Előadók voltak Ecsedy Aladár, dr. Marton János, dr. Ujszászy Kálmán és dr. Nagy Barna theol. tanár urak. Dr. Marton János internátusi igazgató ur értékes előadásban mutatott rá a theol. ifjúság munkájára, melyet a gimnáziumi tanulók között végez. A csendes napok urvacsora osztással fejeződtek be. Hisszük, hogy az elhintett mag jó talajba hullott.

A segédlelkészek kongruáját 45 pengőre emelte fel a konvent.

Jósvay Dénes bési ref. lelkész 100 P-t adott a Főiskolának. Patakon csak a theol. Akadémiát végezte. Itt sok lelki és testi jót kapott. Hálás szívvel gondol vissza itteni tartózkodására. Hálát ad azért Istennek. Az Istentől nyert kenyérnek egy morzsáját akarja ezzel visszaadni.

Dr. Mátyás Ernő theol. tanár ur értékes előadást tartott „Az erdélyi szellem“ címen a „Péntek Esték“ előadássorozatban február 14-én.

Pótkollokviumi idő február végéig tartott a theol. Akadémián. Az előadások február 10-én kezdődtek meg.

Dr. Zsiros József theol. és közigazgató ur február 22-én előadást tartott a VIII. osztály tanulóinak a pályaválasztás kérdéseiről.

ifj. Dávid Zoltán, Dávid Zoltán c. gimnáziumi igazgató fia a budapesti Pázmány Péter tud. egyetemen doktorátust szerzett.

Dr. Zeherin Lajos ur a „Péntek esték“ előadás sorozatban március 28-án fog előadást tartani „A jogalkotás és a jogalkalmazás erkölcsi elvei“ címmel.

Német oktatás az Angol-internátusban. Az intézet igazgatósága elhatározta a német nyelv tanítását. Az oktatást Schwläger Alfrédné szül. Truschel Amelise okl. német tanárnő fogja vezetni.

Somogyi Zoltán testnevelő tanár ur intézetünkhöz nyert beosztást. Őszinte szívvel üdvözljük és Isten áldását kérjük munkájára.

Segédlelkészt keresnek: Magyarság, Imreg, Szürnyeg községekbe. Fizetés a hivatalos kongrua és 2 kántori díjazás. Az állás azonnal elfoglandó.

Önképzőköri bál volt február 8-án a Mudrány-teremben a gimnáziumi ifjúság rendezésében. A bált megelőző előadáson Szabó Lőrinc adott elő verseiből. A bál jövedelméből 400 pengőt tehetségvizsgára fordítanak.

